

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *A régi Pest hirdet*

Forrás:

Magyarság

Bp.
(Hely)

1922. 5. 21
(Idő)

(Köt. v. füz.) (C)

Osztályozás

Tárgy

659.1

Hely

Idő

"1922"

Személy

A régi Pest hirdet

A különböző szerencsajátékok, tombolák, lottók és sorshuzások szenvedélye talán még jobban dult és pusztított a múlt század negyvenes éveiben, mint ma. Uradalmak, kastélyok voltak elnyerhetők s takaros ábrázolatok mutatták be például a möllingi kastélyt, amint a hintó éppen begördül boltozatos, cirádás, pompás bejáratán. Az öreg hirdetés-szövegekből igazán csak rövid szemelvény a következő:

A legszerencsésebb sorsjáték

„Ki a szerencsét esdeklí,
Tágas ablakot nyit neki.“

„Szép ugyan maga talentomával summákat megszerezni; bájoló egy dus házasság vagy roppant örökség; de vajjon más nia a szerencséhez nem vezetnek-e? Bajtársaink egyike messze tengerek hajjait hasítja, egy veszélyes kalandozás szírtjei és szelvései között életét kockáztatva; egy másik léghajóba a felhők felé emelkedik; egy harmadik a pénzkelet (börze!) hullámaiban siet ezereket pazarolni; egy negyedik kockát, kártyát felkeres, kevés vagyonát a zöld asztalnál áldozandó; egy ötödik az aranykővet nem lel, de pénze füstbe elenyész, egy hatodik a föld mélyei, a tenger titkai fölfedezését sürgeti és a különböző pályákon néha maga az élet s a vagyon tiporlása csak legesélyesebb áldozattjai illy diadalmatlan küzdelemnek. Ki tagadná ekkor, hogy sokkal biztosabb a szerencse istenasszonyi ellen, egy sorsjáték árthatlan párviadalpajzsot emelni? Négy forintért olyan szerencsés lehetek, mint Fanny Elssle

gyöngykoszorúza vándorlásával Amerikába; olly szerencsés, mint Rubini hatalmas szavával a nélkül, hogy később kénytelen lennék hallani, hogy pengő hangomat elvesztém; au contraire: hangozom éppen akkor igen pengő leend...“

És így tovább!

A Rombach-utca már akkor is uraságoktól levetett ruhákat hirdetett s az akkor és most a különbsége igazán csak a hirdetett ruhák —azonjában válik plasztikusan szemléletessé:

Magyar ruhák

*Egy dolmán, mente, nadrág, mel-
lény világoskék posztóbból ezüst pasz-
mántra, egy másik vörös posztóbból
arany paszomántra, julányosan meg-
szerezhető. Rombach-utcában 553.
szám alatt.*

Egy szabómester alábbi hirdetése napnál világosabban bizonyítja, hogy a szabó-
conto nem új dolog:

Köszönet s figyelmeztetés

*Több év óta fólhalmozott követeléseim-
mel illetőleg, melyek beszédét csak
kegyes pártfogóim iránti tiszteletből
nem sürgettem, tisztelt dolgozóim-
nak tudokra adni kényteleníttem,
hogy követeléseimnek 4 hónap alatt
eleget tenni méltóztatassanak. Ellenkező
esetre jogos követeléseimet bíróság bi-
zosítom. Egyébiránt legnagyobb kegynek
fogom tartani, ha rendeléseikkel tovább
is megtisztelné kegyesek leendőnek.*

Lepedató József polg. szabómester.

A kor hirdetéssinek két olyan csoportjáról is meg kell itt emlékezni, melyek már régen s örökre eltűntek lapjainkból: a jobbágyok és a gyorskocsi-vállalkozók hirdetéseiről. Ma már nincsenek jobbágyok, kik a tízed elengedéséért nyilvánosan mondanak köszönetet uruknak, s a regényes postakocsikat mindörökre kiszorította utainkról a kegyetlen fekete gép: a vasút.

Bizonyos hirdetők és hirdetésfajták ezzel szemben esodálatos szívóssággal küzdenek idő és onyészot örök törvénye ellen s ezek közül feltétlenül ki kell emelni a jó öreg *Mária farinát*, ki már akkor is hirdette »köllni vizét« s »a csilágaszhoz« címzett vaci-utcai optikus üzlet tulajdonosát: *Calderónt*. Inyeneek számára közöltük, hogy a jamaicai rumot, a peccó-teát, a szerémi szilvóriumot, a karlócai ürmöt, a tokaji aszút, a líptói turót, a francia szardiniát, mustárt és a veronai szalámit már a negyvenes években erősen hirdették.

Színpadi szerzőink, akiket ma már egy egész genfi konvenció védelmez, bizonyára illő megindultsággal fogják olvasni a következő sorokat:

Tudomásul vidéki színészeknek.

Írói tulajdonom érdekében ezennel nyilvánítom, miszerint minden színművem becsületes, igaz uton egyedül tőlem megszerezhető. Az ellenkezőleg cselekvőket akár magányuton, akár nyilvánosan kérdőre vonni el nem mulasztandom.
Vachot Imre.

Akik nincsenek eléggé meghatva Vachot nevével, olvassák el egy már »jobbnevű« szerző hasonló tartalmu nyilatkozatát:

„Két pisztoly“ című legujabb eredeti színművem igaz és becsületes uton csak tőlem megszerezhető, s több példányban készen megrendelésekre vár.
Szigligeti.

E két nyilatkozattal már az irodalom és a művészet berkeibe jutottunk. Iktasuk ide a pesti magyar festőakadémia első mesterének, megalapítójának, *Marastoni Jakabnak* következő hirdetését, aki az első fotografus volt Pesten:

Daguerreotyp-hirdetés.

Alulírt jelenti, hogy Pesten felső Dunasoron Nákó-ház 2-dik emelet 19-ik sz. ajtó alatti szállásán naponként tiszta nygy mint fölleges vagy esős időben is daguerreotyp aroképek készíttetnek.

Giacomo Maraston
Académiai művészfestő

A »Szózat«, nemzetünk imádsága, ezzel a hirdetéssel indul el országos népszerűségének zárandok-utjára:

Wagner József

szépműtárában Pesten legujabban megjelent

Szózat,

költemény Vörösmartytól, díjkoszoruzott zenéjét szerzette Egressy Béni.

30 kr.

Akkor számtalan kotta-hirdetéséből jeyeztük ki még a következő lendületeset:

ennek a szavalatnak, — vágtam közbe. —
Először is mi nem vagyunk sziguranca-
ügynökök, akikkel rendelkezessenek, ha
nem csak hazafiságból és barátságból vál-
laltuk az angol kalauzolását. Ha ő jónak
látta megszökni, fussanak utána a fog-
megek, mi nem állunk be sintérnek.
Egyébként jobb lesz, ha a Minacovici ha-
láláról társalgunk kissé.

A dáma úgy elhalványodott, hogy a
festék alatt is meglátszott. Nagyon ele-
venjére tapinthatam, pedig tisztán talá-
lomra hoztam szóba a kérdést. Minaco-
vici a sziguranca számvevőségi főnöke
volt és husvétkor eltűnt. Pár nap múlva
egy sinaiai kertben találták meg holt
testét. A sziguranca hosszabb titkolódzás
után azt a jelentést adta ki, hogy ön-
gyilkos lett, mert a kezelése alatt
álló pénztárból elköltött nyolcvanezer
lejt. Az ilyen meséknek azonban
ma már a szakácsnék sem ugranak
be, ők is tudják, hogy 80.000 lei elsi-
kaszása a bukaresti hivatalos életben
már a legkisebb szépséghibának sem
számít, nemhogy öngyilkos legyen miatta
egy hivatalfőnök. Hogy voltaképpen miféle